

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin häirintää sekä pesän ja munien hävittämistä

Hakija

Suomen Bioturva Oy / Ari Turunen

Asia

Lupahakemus kalalokin (*Larus canus*) pesän ja siinä olevien munien hävittämiseksi Sale Särkiniemen katolta kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi ajalla 4.6.-16.6.2025 Kuopiossa, Pohjois-Savossa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa poistaa kalalokin pesä osoitteessa Särkiniementie 10, Kuopio sijaitsevan kaupparakennus Sale Särkiniemen katolta. Lupaa haetaan ajalle 4.6.-16.6.2025. Kaupan takana olevassa rakennuksessa toimii Särkiniemen päiväkotia, jonka ulkoilu- ja leikkialueella lokit ovat aiempina vuosina hyökkäilleet pihalla olevia lapsia kohti estäen pihalla olemisen. Etäisyys kalalokkien pesältä päiväkodin pihalle on noin 15 metriä. Päiväkotia on avoinna koko kesän ja päiväkodin ympäristön rauhoittamiseksi lokkien hyökkäilyltä hakija hakee kiireellistä lupaa pesän ja siinä olevien munien hävittämiseksi.

Hakijan mukaan pesän siirto ei ole mahdollista, koska aluetta ympäröivät vain kerrostalot eikä siellä ole pesälle sopivia paikkoja.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kalalokki on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu laji.

Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen lajien tahallisen häirinnän erityisesti lisääntymisaikana. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan kalalokin pesän ja siinä olevien munien hävittämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 30.6.2025 asti.
- 2 Tällä luvalla saa hävittää kalalokin pesän ja siinä olevat munat Sale Särkiniemen katolta.
- 3 Pesää, jossa on poikaset, ei saa siirtää tai hävittää.
- 4 Pesän hävittämisen jälkeen pesäpaikalla ja muilla turvallisuuden kannalta kriittisillä paikoilla tulee kehittää pesinnän ennaltaehkäisyä, jotta kalalokit eivät palaisi samalle alueelle pesimään. Pesinnän estämiseen voi käyttää pressuesteitä, lippusiimoja,

- lintupiikkejä ja -verkkoja sekä erilaisia pelotteita kuten haukkaleijojia tai tekokäärmeitä.
- 5 Mikäli kalalokit yrittävät pesiä katolla uudestaan torjuntatoimenpiteistä huolimatta, tällä luvalla saa hävittää myös mahdolliset uudet pesärakennelmat.
 - 6 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
 - 7 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyä lupa on esitettävä.
 - 8 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
 - 9 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
 - 10 Luvan käytöstä tulee raportoida elokuun loppuun (31.8.2025) mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/4120/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä pesässä olleiden munien määrä sekä hävittämiskohde. Lisäksi tulee raportoida pesinnän ennaltaehkäisykeinoista.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Kaupparakennuksen katolla pesivät kalalokit aiheuttavat turvallisuusriskin päiväkodin pihalla liikkuville lapsille ja päiväkodin henkilökunnalle. Erityisesti poikasvaiheessa pesivät linnut voivat käyttäytyä aggressiivisesti ja hyökkäillä ihmisten päälle. Vaikka hakemuksen kohteena oleva pesä sijaitsee viereisen rakennuksen katolla, päiväkodin piha-alue sijaitsee niin lähellä, että siellä liikkuminen herättää pesäänsä ja poikasiaan puolustavien lокkien puolustuskäyttäytymisen.

Luvalla saa hävittää kalalokkien pesän ja siinä olevat munat. Lupaa ei ole myönnetty poikasten tappamiseen, koska toimenpiteet tulee suorittaa ennen poikasten kuoriutumista. Hävitetyn pesän paikalla ja kattoalueella ylipäänsä tulee kehittää pesinnän ennaltaehkäisyä asentamalla paikalle esimerkiksi pressuesteitä, lippusiimoja tai tekokäärme. Muuta tyydyttävää ratkaisua ongelman poistamiseen ei ole osoitettavissa, sillä päiväkodin pihassa on kyettävä liikkumaan turvallisesti. Päiväkodin ulkoilupiha käytön rajoittamisen kalalokkien pesinnän ajaksi katsotaan myös olevan päiväkodin toiminnan luonteen kannalta kohtuutonta. Lupa on myönnetty hakemuksesta poiketen 30.6.2025 asti, jotta hakija voi estää kalalokkien mahdolliset uudet pesintäyritykset hävittämällä myös uudet pesäaihiot.

Suorittamalla toimenpiteet mahdollisimman aikaisessa vaiheessa pesintää lisätään todennäköisyyttä sille, että kalalokit voivat aloittaa uuden pesinnän muualla pesän siinä olevien munien hävittämisen jälkeen. Niinpä luvan mukaisilla toimilla ei arvioida olevan vaikutusta kalalokin suotuisaan suojelutasoon.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Kalalokit aiheuttavat parhaillaan uhkaa terveydelle ja turvallisuudelle ja luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen ja pesivien lintujen aiheuttaman turvallisuusriskin vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Saija Porramo ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pohjois-Savon ELY-keskus kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Itä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.ita-suomi@poliisi.fi

Kuopion kaupunki kirjaamo@kuopio.fi

SLL Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri pohjois-savo@sll.fi

Tapiola Pohjois-Savo-Kainuu ry. info@tapiolary.com

Lintuyhdistys Kuikka ry. hallitus@lintuyhdistyskuikka.net

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/4120/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/4120/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Porramo Saija 05.06.2025 13:18

Ratkaisija Aalto Tapio 05.06.2025 13:48

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Itä-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

Puhelin: 029 56 42502

Telefax: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.